

EI TULEVAISUUTTA ILMAN TEKOJA

Nuorten visio
turvallisesta, vihreästä
ja oikeudenmukaisesta
Euroopan unionista
vuonna 2040

NUORTEN ILMASTO- JA ENERGIAVISIO

TIIVISTELMÄ

KESTÄVÄ, TURVALLINEN JA OIKEUDENMUKAINEN TULEVAISUUS EI SYNNY ILMAN ROHKEITA PÄÄTÖKSIÄ – EIKÄ ILMAN NUORTEN ÄÄNTÄ.

Tällä hetkellä tehtävät ilmasto- ja energiapäätökset määrittävät elinolosuhteet vuosikymmeniksi eteenpäin. Ennakoiva ja kunnianhimoinen politiikka on sekä taloudellisesti että yhteiskunnallisesti kestävämpää kuin viivyttely. Seuraavat kokonaisuudet kuvaavat nuorten visiota rohkeista päätöksistä ja keinoista saavuttaa vuoden 2040 tavoitteet.

DEMOKRAATTISEMPI EU VAHVISTAA SITOUTUMISTA

Laajennetaan osallisuutta ja saavutettavaa päätöksentekoa. Pidetään kiinni ihmis- oikeuksista ja kestävästä arvoista. Huolehditaan siirtymän oikeudenmukaisuudesta myös työelämässä. Panostetaan digitaaliseen omavaraisuuteen ja luotettavaan tiedonsaantiin. Saamelaiset ovat erottamattomana osana päätöksentekoa.

TURVALLISUUS ON TOIMINTAKYKYÄ — SOPEUTUMISESTA RINNAKKAISHYÖTYJÄ

Ehkäistään ilmastonmuutoksen terveysriskejä systemaattisesti. Varmistetaan ilmastoresilientti infrastruktuuri ja yhteiset sopeutumissuunnitelmat kaikille jäsenmaille. Otetaan käyttöön uudet vakuuttamisen tavat, kuten sääilmiövakuutukset.

MAAN PUOLUSTUS ON MAANPUOLUSTUSTA

Valjastetaan ennallistamistoimet osaksi passiivista puolustuslinjaa. Vahvistetaan kyberpuolustusta ja sopeutetaan operatiivinen kyky ääriolosuhteisiin. Integroidaan energiaturvallisuus ilmastopolitiikkaan ja ympäristövaikutusten arviointi sotilaalliseen suunnitteluun.

ENERGIA TURVALLISUUDEN PERUSTANA

Monipuolistetaan ja hajautetaan energiajärjestelmää. Vahvistetaan EU:n sisäistä energia- infrastruktuuria ja markkinaintegraatiota. Minimoidaan strategiset riippuvuudet ja suojataan kriittinen infrastruktuuri.

ENERGIA KUULUU KAIKILLE — ENERGIAOMAVARAINEN EU

Laajennetaan päästökauppa kaikille sektoreille ja tehdään fossiilisesta energiasta kannattamatonta. Nopeutetaan teollisuuden sähköistämistä ja skaalataan vetytalous. Poistetaan energiaköyhyys unionin yhteisenä tavoitteena.

EU KIERTOTALOUDEN EDELLÄKÄVIJÄNÄ

Otetaan käyttöön digitaaliset tuotepassit. Tehdään korjaamisesta edullisempää kuin uuden ostamisesta. Investoidaan lajitteluteknologiaan ja asetetaan EU-tasolla velvoite kierrätys- materiaalien käyttöön.

EKOSYSTEEMIT ELPYVÄT — KAUPUNGEISTA ILMASTOVIISAITA

Ennallistetaan soita ja vesistöjä. Siirrytään jatkuvaan kasvatukseen metsätaloudessa. Turvataan uhanalaisten lajien tulevaisuus vahvistamalla ekosysteemejä. Edistetään paikallista ja kasvipohjaista ruokajärjestelmää. Lisätään kaupunkivihreää ja sidotaan rakentaminen päästövähennystavoitteisiin.

ASKEL KOHTI NUORTEN NÄKÖISTÄ EU:TA

Suomalaisten nuorten usko tulevaisuuteen on heikentynyt muun muassa ilmastonmuutoksen ja globaalien kriisien seurauksena. Nuoret haluaisivat olla aktiivisia toimijoita omaa tulevaisuuttaan koskevissa kysymyksissä, mutta usein heitä osallistetaan yhteiskunnalliseen päätöksentekoon liian vähän, näennäisesti tai ei lainkaan.

Me, 15 nuorta visionääriä, päätimme ottaa ohjat omiin käsiimme. Euroopan unionissa määritellään parhaillaan keinoja vuoden 2040 ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi. Olemme kevään 2026 aikana laatineet tämän ilmasto- ja energiavision ravistellaksemme ja inspiroidaksemme päättäjiä tavoittelemaan korkeammalle. Visiopaperi kuvaa, millaiseksi haluamme Euroopan unionin kehittyvän vuoteen 2040 mennessä sekä millaisia mahdollisia ilmasto- ja energiapoliittisia ratkaisuja tämän tulevaisuuden toteutuminen edellyttää.

Haluamme haastaa vallankäyttäjiä tarkastelemaan päätöksentekoa yli vaalikausien ja pohtimaan, miten pitkäjänteisellä ja rohkealla politiikalla voidaan turvata hyvän elämän edellytykset myös 2040-luvulla ja sen jälkeen.

VISION KESKIÖSSÄ EU:N ARVOJEN KUNNIOITTAMINEN

Gloaalien monikriisien aikana positivististen tulevaisuuskuvien kuvittelu on tärkeämpää kuin kenties koskaan. Visiomme tavoitteena on innostaa kaikkia ajatteluun, tekoihin ja toimintaan. Olemme visiotyön aikana oivaltaneet, että vaikka matka kohti maalia on avoin ja täynnä kysymysmerkkejä, ratkaisevin askel on aina ensimmäinen. Me visiolaiset toivomme, että vuonna 2040 nuorten ei enää tarvitse visioida parempaa ilmasto- ja energiatulevaisuutta, vaan se on silloin totta.

1 LUOTETTAVA, OIKEUDENMUKAINEN & TURVALLINEN YHTEISKUNTA

Vuonna 2040 Euroopan unionissa demokratia, turvallisuus, ilmasto- ja energiapolitiikka sekä sosiaalinen oikeudenmukaisuus nähdään toisiinsa kietoutuneina kokonaisuuksina. Laaja kansalaisosallistuminen on vahvistanut päätöksenteon legitimitettä ja yhteiskunnallista vakautta, mikä on mahdollistanut kunnianhimoisen ilmasto- ja energiapolitiikan.

Turvallisuus ymmärretään laajaalaisesti: sen ytimessä ovat ilmasto- ja energiaratkaisut, erityisesti autoritääristen valtioiden tuottamista fossiilisista polttoaineista irtautuminen sekä hajautettu ja päästötön energiajärjestelmä, joka tukee huoltovarmuutta ja yhteiskunnan kriittisten toimintojen jatkuvuutta. Vuoden 2040 Euroopan unionissa turvallisuuspolitiikkaa ja ilmastopolitiikkaa ei nähdä vastakkaisina – eikä edes rinnakkaisina – vaan toisistaan erottamattomina kokonaisuuksina.

Vaikka globaalia lämpenemistä olisi saatu hillittyä, Euroopan unioni varautuu ilmastonmuutoksen pitkäaikaisiin ja järjestelmätason vaikutuksiin. Samalla Euroopan unioni vastaa geopolitiittisiin vaikutuksiin vahvistamalla kansainvälistä yhteistyötä, rauhaa ja solidaarisuutta sekä tukemalla myös EU:n ulkopuolisten maiden ilmasto- ja energiakestävyttä.

1.1. DEMOKRAATTISEMPI EUROOPAN UNIONI VAHVISTAA SITOUTUMISTA

Vuonna 2040 unionin demokratia on luotettavaa, dynaamista, osallistavaa ja vaikuttavaa niin ylikansallisesti kuin paikallisestikin. Komission pilotoimat raadit, foorumit, aloitteet ja EU:n osallistava budjetointi ovat 2040-luvun alkaessa avainasemassa ilmasto- ja energia-päätöksenteossa.

Äänestysikärajaa on alennettu ja demokration kehityksen heikentyminen on pysäytetty. Jäsenmaiden ja unionin **päätöksiä ei tehdä vain vaalikausi kerrallaan** ja päätökset ovat laillisia vain, jos kansalaisten osallistamisvelvoite täyttyy. Myös kansalaisliikkeitä kuullaan aktiivisesti.

Demokraattinen ilmastopolitiikka vahvistaa ihmisten uskoa muutokseen ja siihen, että EU rakentaa kestävä Eurooppaa myös tuleville sukupolville.

Ihmisillä on aito mahdollisuus käydä keskustelua keskenään: **demokratia on osa ihmisen arkea ja ihmiset kokevat sen omakseen.** Syrjäytyminen on kääntynyt laskuun ja ihmisillä on vahva yhteiskunnallisen osallisuuden sekä toimijuuden kokemus myös ilmasto- ja energiakysymyksissä.

Osallistamisessa huomioidaan erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien ihmisten ja ihmisryhmien osallistuminen sekä maantieteellinen saavutettavuus. Perusoikeuksista ei tingitä, ja EU:n demokraattisten arvojen vastaiseen kehitykseen voidaan puuttua ajoissa ja aidosti.

Riippuvuus autoritääristen valtioiden tuottamista fossiilisista polttoaineista on katkaistu. Energiatuotannon kysymykset nähdään yhä vahvemmin myös demokration tukemisen ja turvallisuuden kysymyksinä. **Irtautuminen fossiilisista polttoaineista sekä demokraattisempi unioni lisäävät ihmisten luottamusta ilmasto- ja energiatoimiin sekä unionin toimivuutta, koheesiota ja strategista autonomiaa.**

Unionissa panostetaan luotettavaan mediaympäristöön ja digitaaliseen itsenäisyyteen. Vankka ja velvoittava lainsäädäntö sekä regulaatio ehkäisevät vihapuhetta, disinformaatiota sekä sosiaalisen median algoritmien ja tekoälyn negatiivisia sosiaalisia ja ekologisia vaikutuksia. **EU panostaa maailman luotettavimpaan tietoon:** demokraattinen tiedonsaanti on parantanut kaikkien mahdollisuuksia tehdä kestävämpiä ilmasto- ja energiavalintoja ja ymmärtää päätösten taustoja.

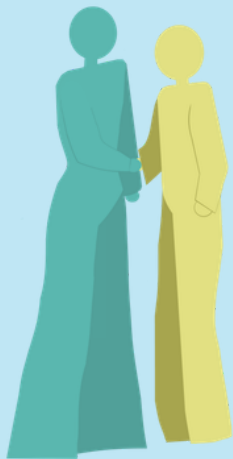
EU ottaa huomioon ilmasto- ja energia politiikan **alueelliset erot, riskit ja mahdollisuudet** esimerkiksi erilaisten tulevaisuusrahastojen ja osallisuuden avulla. Historiallinen vastuu päästöistä sekä valtasuhteiden purku näkyy päätöksissä ja ulkosuhteissa. Yritys ei voi toimia EU:n sisämarkkinoilla, mikäli se rikkoo ihmisoikeuksia. Unioni vaikuttaa myös rajojensa ulkopuolella, **mitigoiden globaalien tuotanto- ja hankintaketjujen haittavaikutuksia.** Unionissa on käytössä kunnianhimoinen ja velvoittava yritys vastuulainsäädäntö.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Laajennetaan Euroopan unionin demokratiaa ja saavutettavaa päätöksentekoa kasvattamalla osallisuutta** kansalaisraatien, foorumeiden ja uusien osallisuusmallien muodossa. Oteetaan huomioon unionin alueellisuus sekä se, että osallisuus on saavutettavaa. Osallisuus kasvattaa ilmasto- ja energiapäätöksenteon legitimitettä.
- **Panostetaan digitaaliseen oma-varaisuuteen, luotettavaan tiedonsaantiin ja tekoälyn regulointiin.** Oteetaan huomioon globaalien hankinta- ja tuotantoketjujen vaikutukset niin unionin sisällä kuin sen rajojen ulkopuolella.
- **Pidetään kaikissa tilanteissa kiinni ihmisoikeuksista ja kestävästä arvoista.**

1.2. SAAMELAISET EROTTAMATTOMANA OSANA PÄÄTÖKSENTEKOA

Vuonna 2040 Euroopan unionin ainoalla alkuperäiskansalla, saamelaisilla, on todellinen päätösvalta heitä koskevassa ilmasto- ja energia-politiikassa. **Ilman saamelaisten nimenomaista ja vapaaehtoista suostumusta vihreän siirtymän hankkeita ei toteuteta Saamenmaalle.** Vihreä siirtymä ei heikennä saamelaiskulttuuria vaan vahvistaa ja kunnioittaa sitä. EU tukee saamelaisten sopeutumista ilmastonmuutokseen pitkäjänteisellä rahoituksella. Perinteiset elinkeinot ovat elinvoimaisia sekä osana ilmastoratkaisuja ja luonnonsuojelua. Saamelaisten perimätietoa hyödynnetään ja arvostetaan päätöksenteossa, erityisesti luontosuhteen näkökulmasta, myös muussa kuin Saamenmaata koskevassa päätöksenteossa.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Vakiinnutetaan FPIC-periaate EU-oikeuteen.** Free, Prior, and Informed Consent -periaatteen käyttöönotolla varmistetaan, että Saamenmaalle sijoitettavia ilmasto- ja energiahankkeita ei voida toteuttaa pelkällä kuulemisella vaan ne vaativat alkuperäiskansan nimenomaisen ja vapaaehtoisen suostumuksen.
- **Varmistetaan riittävät resurssit saamelaisille ja saamelaisedustajille osallistumiseen.** Näin turvataan, että saamelaisväestöllä on aidosti mahdollisuus osallistua päätöksentekoon tehokkaasti ja omien toiveidensa mukaisesti.
- **Koulutetaan väestöä, erityisesti päättäjiä ja virkahenkilöitä, saamelaisten oikeuksista ja roolista ilmastonmuutoksen ratkaisussa.** Näin varmistetaan, että päättäjillä on riittävät pohjatiedot Saamenmaata koskevassa päätöksenteossa.

1.3. TURVALLISUUS ON TOIMINTAKYKYÄ

Vuonna 2040 fyysinen turvallisuus Euroopan unionissa tarkoittaa ihmisten, infrastruktuurin ja elintärkeiden järjestelmien systemaattista suojaamista ilmastomuutoksen suorilta ja epäsuorilta vaikutuksilta. Turvallinen arki rakentuu paikallisesta kyvystä ehkäistä riskejä, suojata kriittisiä toimintoja ja varmistaa niiden jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Tämä perustuu ennakoivaan riskienhallintaan sekä näyttöön ja tietoon pohjautuvaan päätöksentekoon.

Lisäksi EU toimii aktiivisesti kansainvälisessä yhteistyössä toteuttaen **jäsenvaltioiden välisiä sopeutumistoimia ja vahvistaen huoltovarmuutta**, joka turvaa kriittisten resurssien, kuten energian, veden ja ruoan saatavuuden. EU:n ja kumppanimaiden välistä koordinaatiota ja **yhteisiä varautumismekanismeja on vahvistettu**, mikä mahdollistaa tehokkaan reagoinnin rajat ylittäviin ilmastoriskeihin.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Ilmastomuutoksen aiheuttamia terveysriskejä ehkäistään systemaattisesti** ja terveydenhuollon kykyä toimia myös ääriolosuhteissa on vahvistettu. Terveydenhuollon kantokykyä on parannettu ja sen varautumis- ja valmiusjärjestelmät ovat sopeutuneet esimerkiksi lämpöaaltojen ja tartuntatautien yleistymiseen sekä niiden hoitoon.
- **Ruoan ja veden saatavuus turvataan** edistämällä maatalouden kestävyysmurrosta, kehittämällä ilmastokestävää maataloutta sekä vahvistamalla vesihuoltoa.
- **EU-maiden infrastruktuuri on ilmastoresilienttiä ja tukee fyysistä turvallisuutta.** Muuttuvan ilmaston ja sään ääri-ilmiöiden vaikutuksia mitigoidaan tehokkaiden varhaisvaroitusjärjestelmien, ilmastokestävän kaupunkisuunnittelun sekä kehittyneiden pelastustoimien avulla.

1.4. MAAN PUOLUSTUS ON MAANPUOLUSTUSTA

Vuonna 2040 eurooppalainen turvallisuuspolitiikka tunnistaa ilmastonmuutoksen eksistentiaalisena strategisena uhkana. Maanpuolustuksen sekä ilmasto- ja energiapolitiikan yhteinen tavoite on varmistaa yhteiskunnan toimintakyky kaikissa olosuhteissa. Kyy hallita ilmastoshokkeja ja turvata yhteiskunnan elintoiminnot on integroitu osaksi sotilaallista puolustusta.

Puolustusvoimien resursseja on kohdistettu perinteisestä raskaasta varustelusta kestäväää ja kokonaisvaltaista resilienssiää vahvistaviin ratkaisuihin. Tämä on edesauttanut sitä, että eurooppalainen yhteiskunta sekä puolustusjärjestelmä ovat iskunkestäviä myös äärimmäisissä olosuhteissa. **Euroopan unionin suvereni-teetti rakentuu kyvystä turvata ekosysteemien, energiaverkkojen ja tietovirtojen toiminta sekä ulkoisilta vihollisilta että ilmastonmuutoksen seurauksilta.**

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Valjastetaan ennallistamistoimet osaksi passiivista puolustuslinjaa.** Integroidaan luontopohjaiset ratkaisut osaksi alueellista puolustussuunnittelua. Ennallistetaan soita strategisiksi esteiksi raskaalle kalustolle ja vaalitaan tiheitä sekametsiää, jotka toimivat hiilinieluina sekä tarjoavat taktista näkö- ja ilmasuojaa droonitiedustelua vastaan.
- **Siirrytään teknologiseen riippumattomuuteen ja vähähii-lisyyteen.** Investoidaan sähköistettyyn logistiikkaan ja vetyteknologiaan. Katkaistaan riippuvuus fossiilisesta tuonti-energiasta, mikä parantaa huoltovarmuutta ja tuottaa taktista etua joukkojen matalamman lämpö- ja äänijäljen muodossa.

- **Vahvistetaan kyberpuolustusta ensilinjan suojana.** Rakennetaan energiansiirto- ja tietoverkkoihin jatkuva redundanssi ja nopea palautumiskyky. Koska yhteiskunnan toiminnot digitalisoituvat syvästi, kyberpuolustuksesta tehdään maanpuolustuksen kova ydin, joka takaa peruspalveluiden jatkuvuuden kaikissa olosuhteissa.
- **Sopeutetaan operatiivinen kyky ääriolosuhteisiin.** Kehitetään kalustoa ja joukkojen toimintatapoja kestäväksi yli 40 asteen helteitä ja rajuja säänvaihteluita. Sisällytetään globaalien keikahduspisteiden, kuten merivirtojen muutosten, vaikutusten ennakointi osaksi pitkän aikavälin strategista varautumista.
- **Integroidaan ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sotilalliseen suunnitteluun.** Tehdään ympäristöarvioinnista erottamaton osa päätöksentekoprosessia. Varmistetaan, että jokainen strateginen valinta vahvistaa kokonaisturvallisuutta ja ekologisesti kestävyttä muuttuvassa maailmassa.

1.5. ENERGIA TURVALLISUUDEN PERUSTANA

Vuonna 2040 Euroopan unionin energiajärjestelmä on **hajautettu, päästötön ja yhtenäinen, rajat ylittävä kokonaisuus**, mikä vähentää riippuvuutta yksittäisistä energialähteistä, toimittajista ja infrastruktuurista. Energiaturvallisuus perustuu **ennakoivaan riskienhallintaan, teknologiseen monimuotoisuuteen sekä jäsen- ja kumppanivaltioiden tiiviiseen yhteistyöhön.**

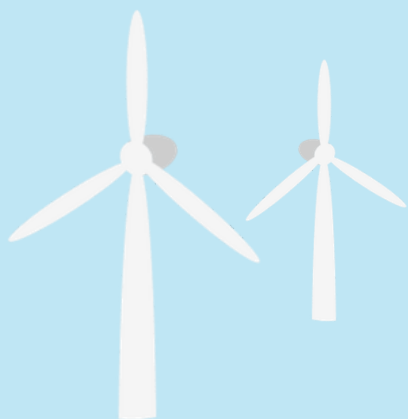
EU:n energiapolitiikka yhdistää **nettollatavoitteet, taloudellisen kilpailukyvyn ja turvallisuusnäkökulmat** yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Kohtuuhintainen ja toimitusvarma energia on turvattu kaikissa olosuhteissa, myös kriisitilanteissa. Energiajärjestelmä kykenee sopeutumaan nopeasti häiriöihin ja palautumaan niistä ilman merkittäviä yhteiskunnallisia vaikutuksia.

VISION PÄÄSEMISEKSI:

- **Monipuolistetaan ja hajautetaan energia-järjestelmää.** Tuotantorakenne rakennetaan päästöttömäksi, joten uusiutuvat energialähteet sekä ydinvoima muodostavat tuotannon selkärangan. Hajautettua tuotantoa, monipuolisia ja vastuullisia energiavarastoja sekä kysyntäjoustoa hyödynnetään järjestelmän sisäisenä puskurina häiriötilanteissa.
- **Vahvistetaan EU:n sisäistä infrastruktuuria ja markkina-integraatiota.** Sähköverkoja, rajasiirtoyhteyksiä ja energiemarkkinoita kehitetään yhtenäiseksi koko EU:n alueella, mikä mahdollistaa tehokkaan energiansiirron alueiden välillä ja parantaa koko unionin resilienssiä.

- **Minimoidaan strategiset riippuvuudet.** Riippuvuus ulkoisista energialähteistä ja kriittisistä materiaaleista minimoidaan kiertotalouden, strategisten varantojen sekä monipuolisten kansainvälisten kumppanuuksien avulla.
- **Suojataan kriittinen energiainfrastruktuuri.** Energiaverkkojen, tuotantolaitosten ja merikaapelien fyysinen turvallisuus, kyberturva sekä nopea korjaus- ja palautumiskyky varmistetaan. Häiriötilanteisiin varautuminen integroidaan osaksi järjestelmän suunnittelua ja operointia varmistaen, että osaaminen ja resurssit löytyvät unionin sisältä.
- **Yhdistetään energiaturvallisuus ja ilmasto-politiikka.** Päästöttömällä energiajärjestelmällä vähennetään geopoliittisia riskejä ja energian hintavaihtelua. Kunnianhimoinen ilmastopolitiikka nähdään keskeisenä keinona vahvistaa pitkän aikavälin turvallisuutta sekä kilpailukykyä.

1.6. ENERGIA KUULUU KAIKILLE

Vuonna 2040 kohtuuhintainen ja päästötön energia on Euroopan unionissa perusoikeus, yhtä perustavanlaatuinen kuin puhdas vesi, koulutus ja terveydenhuolto. **Kukaan EU:n kansalainen ei joudu valitsemaan ruoan, lääkkeiden ja sähkön välillä.** Kenenkään ei tarvitse palella omassa kodissaan tai kärsiä tukahduttavasta kuumuudesta. **Energiankulutusta hillitään** kestävällä viilennys- ja lämmitysjärjestelmien suunnittelulla. Esimerkiksi riittävät eristeet vähentävät lämmönhukkaa talvella, mikä pienentää energiankulutusta ja siitä aiheutuvia kustannuksia.

Energia ei ole etuoikeus eikä epävarmuuden lähde. Rakennusten energiakustannuksia vähennetään koko unionin laajuisella sääntelyllä. Tämä keventää asukkaiden kustannuksia esimerkiksi lämmityksen osalta. Muutokset demografioissa ja sääolosuhteissa on huomioitu heikommassa asemassa olevien kotitalouksien tunnistamiseksi, ja heille on kohdennettu tukia sekä rahoitusmahdollisuuksia energiatehokkuusremontteihin.

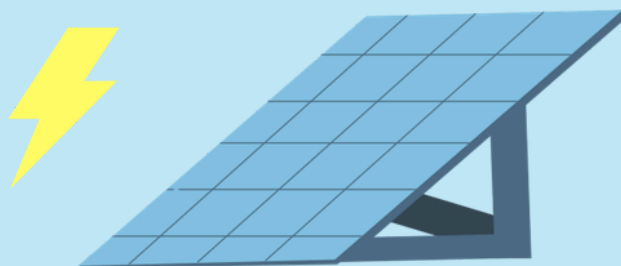
Vuonna 2040 jokaisella EU:n kansalaisella on **mahdollisuus ymmärtää energian alkuperä**, sen tuotantokustannukset ja arvoketjut. **Energiajärjestelmä on läpinäkyvä:** siinä ei ole piilokuluja, ei kohtuuttomia sopimusehtoja eikä markkinamekanismeja, jotka jäävät kuluttajalle etäisiksi. Vuonna 2040 unionin kansalainen voi esimerkiksi avata puhelimestaan sovelluksen, joka kertoo selkeästi, mistä oman asuinalueen energia tulee, mitkä ovat sen aiheuttamat päästöt, mitä energia maksaa ja miten omilla energiankulutusvalinnoilla voi säästää tai jopa ansaita.

Vuonna 2040 energia ei ole pienelle joukolla keskittynyttä valtaa vaan yhteistä hyvää. Sitä tuotetaan kodeissa, kortteleissa, kylissä, entisillä teollisuusalueilla ja kaupunkien katoilla. Esimerkiksi **energiayhteisöt ja paikalliset tuotantomallit** ovat tehneet energiasta demokraattisempaa.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Tehdään energiaköyhyyden poistamisesta koko unionia sitova yhteinen tavoite.** Asetetaan selkeät päämäärät, mittarit ja veloitteet energiaköyhyyden poistamiseksi kaikissa jäsenmaissa.
- **Varmistetaan, että kaikilla EU:n kansalaisilla on saatavilla selkeää tietoa** energian hinnasta, alkuperästä, kulutuksesta, omista vaikutusmahdollisuuksista ja tarjolla olevista tuista.
- **Tunnistetaan heikoimmassa asemassa olevien tilanne ja kohdennetaan tuki oikein.** Kehitetään mittareita ja käytäntöjä, joilla huomioidaan tulojen lisäksi asumisen laatu, alueelliset erot, kuumuus- ja kylmyysriskit, ikä, terveydentila, toimintakyky ja liikumisen tarpeet.

- **Tuetaan energiatehokkuusremontteja.** Kehitetään helposti saatavilla olevia tuki- ja lainamalleja sekä parannetaan neuvontaa, jotta myös pienituloiset, vuokratalot, asunto-osakeyhtiöt ja maaseudun kotitaloudet voivat tehdä remontteja ja siirtyä kestäviin ratkaisuihin.
- **Tuetaan energiayhteisöjä ja muita yhteisomistuksen malleja,** jotta yhä useampi voi osallistua energiantuotantoon ja hyötyä siitä taloudellisesti.
- **Huolehditaan siirtymän oikeudenmukaisuudesta työelämässä.** Tarjotaan siirtymästä kärsivien alojen työntekijöille uudelleen koulutusta, toimeentuloturvaa ja reittejä uusiin ammatteihin sekä suunnataan investointeja alueille, joihin siirtymä osuu voimakkaimmin.

2 VIHREÄ SIIRTYMÄ PLANETAARISISSA RAJOISSA

Vuonna 2040 Euroopan unioni on ilmastopositiivinen. Vihreän siirtymän myötä EU:n talous sekä yhteiskunta toimivat planetaarisissa rajoissa pohjautuen ekologisesti kestäviin toimintaperiaatteisiin. Tämä muutos näkyy erityisesti kaupungeissa, joissa yhdistyvät päästöttömät energiaratkaisut, kiertotalous ja ilmastomuutokseen sopeutuminen. Kattavilla vihreän siirtymän toimilla on varmistettu ilmaston lämpenemisen pysäyttäminen Pariisin sopimuksen mukaisesti alle kahteen asteeseen. Luontokato on pysäytetty ja regeneratiiviset toimet auttavat palauttamaan luonnon ekosysteemien elinvoiman. Talouden kehityksen seurannassa otetaan huomioon BKT:n lisäksi vahvemmin myös muut sitovat seurantavälineet.

EU:n päästökauppajärjestelmä kattaa kaikki sektorit. Tämä takaa, että **julkisen ja yksityisen sektoreiden toimijoilla on laajat taloudelliset kannustimet ilmastopositiivisen liiketoiminnan harjoittamiseksi.**

Haitalliset yritystuet on lakkautettu ja uudelleenohjattu ilmasto- ja luontotoimia tukeviin ratkaisuihin.

Johdonmukainen ja ennustettava EU-sääntely on luonut houkuttelevan investointiympäristön vihreiden hankkeiden skaalaamiselle. **EU:n vihreät kasvumarkkinat, kuten uusiutuva energia, vety ja kestävät materiaaliratkaisut, luovat töitä ja hyvinvointia koko EU:n alueelle** ja tukevat EU:n kilpailukykyä globaaleilla vihreiden teknologioiden sekä päästöttömien teollisuusratkaisujen markkinoilla. Olemalla edelläkävijä kunnianhimoisen ilmasto- ja energiapolitiikan toimeenpanossa, **EU on kokoaan suurempi ilmastojohtaja** myös omien rajojensa ulkopuolella.

2.1. ENERGIAOMAVARAINEN UNIONI VUONNA 2040

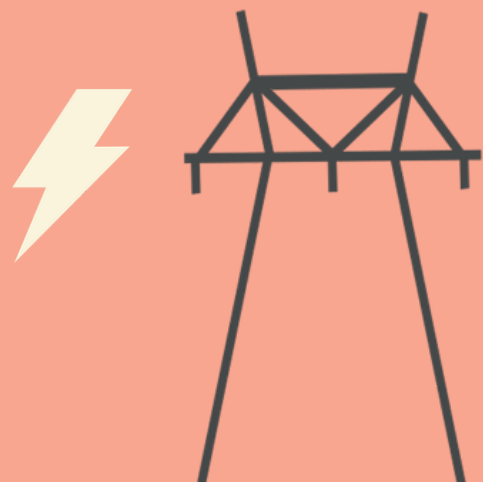
Vuonna 2040 EU on saavuttanut energiaomavaraisuuden lisäämällä paikallisen uusiutuvan energian, kuten aurinko- ja tuulivoiman, sekä vesivoiman ja bioenergian tuotantoa. Koska uusiutuvan sähkön tuotanto ei ole tasaista, energiajärjestelmän joustavuutta on parannettu niin, että energiaa riittää silloin kun sitä tarvitaan.

Vuoteen 2040 mennessä energia-varastointi on laajentunut merkittävästi esimerkiksi pumppuvoimalaitosten, suurten akkuvarastojen sekä vihreän vedyn ja sen johdannaisten tuotannon avulla. Ydinvoima tukee energiajärjestelmää tarjoamalla vakaata perusvoimaa ja tasapainottamalla sääriippuvaista tuotantoa. **Voimakkaan sähköistymisen myötä teollisuuden ja talouden kasvu Euroopan unionissa on irtikytetty fossiilisten polttoaineiden käytöstä.**

Vuoteen 2040 mennessä hiilidioksidipäästöjen hinnoittelu on noussut tasolle, joka ylittää päästöjen vähentämisen tai talteenoton kustannukset, sillä **syntyvillä päästöillä on hinta kaikilla sektoreilla.**

Tämän seurauksena EU:ssa syntyy enää vain vaikeasti vältettäviä päästöjä, ja niiden talteenotto- ja hyödyntämisjärjestelmät ovat kehittyneet siten, että EU saavuttaa ilmastoneutraaliuden.

Vaikeasti vältettävät biogeeniset hiilidioksidipäästöt kerätään talteen teollisista prosesseista ja niitä hyödynnetään kestävässä raaka-aineena. Yhdessä vihreän vedyn kanssa talteenotettu hiilidioksidi mahdollistaa synteettisten polttoaineiden ja kemikaalien tuotannon, jotka tarjoavat öljypohjaisille ratkaisuille vaihtoehdon sektoreilla, joita on vaikea sähköistää vuoteen 2040 mennessä, kuten lentoliikenteessä ja kemianteollisuudessa.

VISION PÄÄSEMISEKSI:

- **Tehdään fossiilisesta energias- ta kannattamatonta ja kiihdytetään investointeja puhtaan energiaan.** Laajennetaan päästökauppa kaikille sektoreille ja ohjataan TKI-rahoitusta puhtaisiin energiaratkaisuihin, jotta uusiutuvista ja vähäpäästöisistä teknologioista tulee kustannuskilpailukykyisin vaihtoehto kaikilla sektoreilla.
- **Nopeutetaan teollisuuden sähköistämistä.** Tuetaan investointeja sähköisiin ja vetypohjaisiin tuotantoprosesseihin etenkin päästövähennysten kannalta haastavilla toimialoilla, kuten teräs- ja kemikaalisektoreilla, jotta talouskasvu voidaan irtikytkeä fossiilisista polttoaineista.
- **Skaalataan vetytalous ja siihen liittyvä infrastruktuuri.** Rakennetaan EU-laajuiset markkinat, infrastruktuuri ja standardit vihreälle vedylle sekä sen johdannaisille, jotta vihreästä vedystä tulee keskeinen energian varastoinnin ja teollisuuden sekä raskaan liikenteen hiilestä irtikytken ratkaisu.

2.2. EUROOPAN UNIONI KIERTO- TALOUDEN EDELLÄKÄVIJÄNÄ

Vuonna 2040 eurooppalainen yhteiskunta toimii kiertotalouden ehdoilla, eli **materiaalit ja raaka-aineet pysyvät kierrossa pitkään eikä arvokkaita resursseja päädy jätteeksi.** Materiaalien elinkaari on pidentynyt muutamasta vuodesta useisiin vuosikymmeneihin, ja yrityksillä on lakisääteinen velvollisuus tarjota tuotteille huoltoa, päivityksiä ja varaosia koko käyttöiän ajan. Vuonna 2040 **korjaaminen on aina edullisempaa kuin uuden ostaminen.**

Jokaisella uudella tuotteella on **digitaalinen tuotepassi**, joka sisältää tiedot valmistuksessa käytetyistä raaka-aineista, hiili- ja luontovaikutuksista, huoltohistoriasta sekä purku- ja kierrätysohjeista. EU:n laajuisessa **materiaalipörssissä yritykset käyvät kauppaa kierrätysraaka-aineista** reaaliaikaisesti. Alusta mahdollistaa ylijäämä- ja sivuvirtojen tehokkaan hyödyntämisen samalla vähentäen neitseellisten raaka-aineiden tarvetta.

Vuonna 2040 kierrätysmateriaalien lajittelu on täysin automatisoitua. **Kehitynyt robotiikka ja tekoäly tunnistavat materiaalit tarkasti ja erottelevat ne puhtaiksi virroiksi** uusiokäyttöä varten. Käsite jätteestä on muuttunut - se ei ole enää lopputuote, vaan materiaalia, joka odottaa seuraavaa käyttökierrosta. Teollisuudessa yhden yrityksen sivuvirta on toisen raaka-aine ja hukkalämpöä hyödynnetään järjestelmällisesti energiaverkoissa.

Omistamiseen perustuvasta ajattelusta on siirrytty kohti **palvelukeskeistä mallia**, jossa jakamistalous ja palvelullistaminen ovat korvanneet perinteisen omistamisen. **Hyödykkeet hankitaan palveluina**, joita päivitetään ja kierrätetään tarpeen mukaan, mikä lisää resurssitehokkuutta.

VISION PÄÄSEMISEKSI:

- **Vauhditetaan digitaalisten tuotepassien käyttöönottoa.** Luodaan standardit tuotteiden tietojen tallentamiseen, jotta materiaalien alkuperä, huoltohistoria ja kierrätettävyyden ovat läpinäkyvästi kaikkien saatavilla.
- **Tehdään korjaamisesta edullisempää kuin uuden ostamisesta.** Alennetaan korjauspalveluiden verotusta ja nostetaan neitseellisten raaka-aineiden hintaa.
- **Investoidaan lajitteluteknologiaan.** Kehitetään robotiikkaa ja tekoälyä, jotka tehostavat kierrätysprosesseja.
- **Asetetaan EU-tasolla velvoite kierrätysmateriaalien käyttöön.** Edellytetään teollisuudelta ja tuottajilta arvoketjuissaan kierrätysmateriaalien hyödyntämistä.

2.3. EKOSYSTEEMIT ELPYVÄT

Vuoteen 2040 mennessä luonnon monimuotoisuus on kääntynyt EU:ssa kasvuun. Ihmiset kokevat aidosti olevansa osa luontoa ja haluavat toimia sen hyväksi. Päätöksenteko ja suunnittelu perustuu lajien väliseen yhteistyöhön, jossa yhdistyvät ekologiset arvot ja käytännön ratkaisut.

Metsätaloudessa on siirrytty jatkuvaan kasvatukseen ja avohakkuita ei tehdä. Vanhat metsä-, meri- ja muut ekosysteemit ovat vahvistuneet, varmistuen uhanalaisten lajien tulevaisuuden ja elinympäristön. Metsät, maaperät ja meriekosysteemit suojellaan, ja ne toimivat merkittävinä luonnollisina hiilinieluinä sekä kaupunkien sisällä, että niiden ulkopuolella.

Vuonna 2040 eurooppalainen ruokajärjestelmä ei enää heikennä luonnon monimuotoisuutta. EU on myös luopunut lannoitteiden tuonnista kolmansista maista, joka tukee eurooppalaisen ruoantuotannon kytkemistä irti globaalista massatuotannosta. **Painopiste on siirtynyt terveelliseen, kasvipohjaiseen lähiruokaan,** joka takaa huoltovarmuuden ja pienentää ympäristöjalanjälkeä.

Tämä on vapauttanut maatalouden vaatimaa maapinta-alaa. **Vapautunutta maata käytetään luonnon ennallistamiseen sekä ihmisravinnoksi tarkoitettujen kasvien viljelyyn,** mikä tukee maankäytön ekologista kestävyyttä ja ruokaturvaa.

Kotimainen ja paikallinen tuotanto, kuten pienviljely, on yleistynyt, mikä vähentää EU-maiden kulutuksen luontovaikutuksia muualla.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Ennallistetaan laajamittaisesti soita ja vesistöjä sekä luovutaan avohakkuista siirtymällä jatkuvan kasvatuksen metsätalouteen,** mikä vahvistaa luonnon monimuotoisuutta, parantaa hiilinieluja ja turvaa ekosysteemien pitkän aikavälin elinvoimaisuuden.

- Turvataan uhanalaisten lajien tulevaisuus vahvistamalla vanhoja metsä-, meri- ja muita ekosysteemejä, jotka toimivat samalla merkittävänä luonnollisina hiilinieluinä sekä kaupungeissa että niiden ulkopuolella.
- Edistetään paikallista ja kasvipohjaista ruokajärjestelmää, joka vähentää luonnon kuormitusta, tehostaa maankäyttöä sekä vahvistaa huoltovarmuutta ja pienentää ympäristöjalanjälkeä.
- Luovutaan lannoitteiden tuonnista kolmansista maista ja kytketään eurooppalainen ruoantuotanto irti globaalista massatuotannosta, mikä vahvistaa omavaraisuutta ja vähentää kulutuksen luontovaikutuksia muualla maailmassa.

2.4. ILMASTONMUUTOKSEEN SOPEUTUMINEN TUOTTAÄ RINNAKKAISHYÖTYJÄ

Vuonna 2040 EU:n jäsenvaltiot ovat kriisinkestäviä. Sopeutumistoimia on tehty suunnitelmallisesti, jotta **ilmastonmuutoksen vaikutukset yhteiskuntaan, kansalaiseen ja luontoon on minimoitu**. Kaikilla EU:n jäsenvaltioilla on kansalliset ja alueelliset sopeutumissuunnitelmat ja ne **tekevät tiivistä yhteistyötä alueellisten tahojen kanssa sopeutumistoimien jalkauttamiseksi**. Sopeutumiseen on ohjattu rahoitusta sekä julkisista että yksityisistä lähteistä.

Ilmastonmuutokseen sopeutumista tapahtuu kaikilla eri toimialoilla. Maatalouteen on jalostettu kestäviä ja uudenlaiseen ilmastoon sopeutuneita lajikkeita. Metsiä suojellaan, ennallistetaan ja hoidetaan tavoilla, jotka lisäävät niiden resilienssiä tauteja, tuholaisia sekä tulipaloja vastaan. **Ekosysteemien luonnollista vedenpidätyskykyä on parannettu** esimerkiksi kosteikkojen ja jokien ennallistamisen avulla. Ilmastonmuutoksen vaikutukset on otettu huomioon myös valmius- ja pelastustoimissa sekä työsuojelussa.

Lisäksi finanssi- ja pankkisektori on sisällyttänyt ilmastoriskit osaksi päätöksentekoa, rahoitusta ja vakuustustoimintaa, ohjaten investointeja kohti ilmastokestävää yhteiskuntaa.

Sopeutumistoimien suunnittelun apuna hyödynnetään teknologiaa ja digitaalisia työkaluja, joiden avulla voidaan mallintaa ja ennakoida muuttuvan ilmaston aiheuttamia riskejä mahdollisimman tarkasti. **Sopeutumistoimet ovat aina ensisijaisesti luontopohjaisia ratkaisuja** eli sellaisia, jotka tukeutuvat luontoon ja ekosysteemipalveluihin tuottaen rinnakkaishyötyjä.

Vuonna 2040 ilmastonmuutokseen sopeutuminen ei ole ainoastaan vähentänyt ilmastoon liittyviä riskejä ja vahinkoja, vaan sopeutuminen on myös mahdollistanut maatalouden paremman tuottavuuden, ruokaturvan, uudet innovaatiot, lisääntyneen luonnon monimuotoisuuden sekä kansalaisten entistä paremman terveyden ja hyvinvoinnin.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Kaikilla EU:n jäsenmailla ja alueellisilla tahoilla on kattavat ja yhteisten standardien mukaiset sopeutumissuunnitelmat**, joita päivitetään säännöllisin väliajoin. Sopeutumissuunnitelmat ovat ensimmäinen askel kohti eri sektoreilla toteutettavia sopeutumistoimia.
- **Uudenlaiset vakuuttamisen tavat, kuten parametriset vakuutukset tai sääilmiövakuutukset on otettu käyttöön.** Kyseisillä vakuutuksilla pyritään vähentämään luonnonkatastrofien tai sään ääri-ilmiöiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia ja auttamaan yhteisöjä toipumaan nopeammin.

2.5. ILMASTOVIISAAT EUROOPAN UNIONIN KAUPUNGIT

Vuonna 2040 kaupunkikehitys Euroopan unionissa perustuu ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, sen hillinnän ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisen yhdistämiseen. Alueellinen eriarvoistuminen on pysäytetty tasapainoisen aluekehityksen avulla. Kaupunkialueet kehittyvät yhdenvertaisesti ja arvokkaina elinympäristöinä.

Kestävä rakentaminen edellyttää tasapainoa uudisrakentamisen, uusiokäytön ja kulttuuriperinnön säilyttämisen välillä. Uudisrakentamista ohjataan ensisijaisesti alueille, joissa on jo olemassa olevaa rakennuskantaa. YVA-selvityksiin panostetaan ja aluekehitystä ohjataan luontovaikutuksiltaan vähäisille alueille. Luontoalueet tunnistetaan arvokkaiksi kokonaisuuksiksi, eikä niitä tarkastella pelkästään potentiaalisen rakentamisen näkökulmasta.

Vuonna 2040 rakennuskannan uudelleenkäyttö on ensisijaista ja rakennusten lopullinen purkaminen on viimeinen vaihtoehto. Uusiokäyttö vähentää maankäytön muutoksia, turvaa elinympäristöjä ja pienentää rakentamisen päästöjä.

Se tuo myös merkittäviä kustannussäästöjä verrattuna purkamiseen ja uudisrakentamiseen. Samalla kasvukeskuksissa voidaan toteuttaa hallittua täydennys- ja uudisrakentamista.

Rakennetun ympäristön ja kulttuuriperinnön säilyminen varmistetaan. Turvaamisessa ilmastonmuutoksen riskeiltä keskeistä on korjausrakentaminen ja ylläpito, sillä ne vähentävät rakentamisen ilmastokuormaa ja tukevat paikallisen identiteetin säilymistä. Suojelun tärkeys tunnistetaan arvokkaissa ympäristöissä, mutta lähtökohtaisesti koko rakennettu ympäristö nähdään arvokkaana. EU-maissa korjausrakentamista tuetaan taloudellisin kannustimin.

Asuntojen saatavuus on turvattu kaikille sitä tarvitseville, mikä vähentää alueellista eriarvoisuutta ja tukee työvoiman liikkuvuutta. Asuntorakentamista on lisätty vastaamaan kysyntää, mikä osaltaan hillitsee hintojen nousua Euroopan unionissa.

Kestävä liikennejärjestelmä tukee alueellista tasa-arvoa, taloudellista saavutettavuutta, päästövähennysten toteutumista ja terveellisiä elinympäristöjä. Vuoteen 2040 mennessä EU:ssa on toteutettu keskeisiä rajat ylittäviä infrahankkeita, kuten Helsinki–Tallinna-tunneli, Rail Baltica ja Seine–Scheldt-kanava. Julkinen liikenne on sähköistettyä, energiatehokasta ja saavutettavaa. Kävely sekä pyöräily ovat ensisijaisia kulkumuotoja. Yksityisautoilta vapautunutta katutilaa on muuttettu esimerkiksi ajanviettopaikoiksi. **Kestävän liikennejärjestelmän ansiosta kaupunkien ilmanlaatu on parantunut ja melu on vähentynyt.**

Hiiltä sitovan ilmastoviisaan kaupunkivihreän määrä on maksimoitu kaupungeissa, mikä on keskeinen ja kustannustehokas keino vastata ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Kaupunkivihreä muun muassa viilentää kaupunkia helleaaltojen aikana ja vähentää tulvariskejä. Samalla kaupunkivihreä vahvistaa luonnon monimuotoisuutta, tarjoaa ekosysteemipalveluita ja lisää kaupunkien resilienssiä.

Asfaltin määrä on vähentynyt. Yksi-puolisten pintojen rinnalla on enemmän monimuotoisia maakerroksia, jotka muun muassa tukevat luonnon monimuotoisuutta, suodattavat vettä ja taasaavat lämpötiloja.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Yhteiskunnan rakenteet suunnitellaan joustaviksi ja tuleviin riskeihin sopeutuviksi.** Ilman muutosta rakennusalaalla päästöt kasvavat, luontokato kiihtyy ja asumisen kustannukset nousevat edelleen.
- **Rakennusalan sääntely ja ohjaus sidotaan tiiviisti päästövähennystavoitteisiin** ja luontokadon hillintään.
- **Rakennetun ympäristön säilyminen turvataan** osana ilmastonmuutokseen sopeutuvaa kaupunkisuunnittelua ja kulttuuriperinnön suojelua.
- **Säädetään kaupunkivihreän periaatteeksi 3-30-300 -tavoite kaikkiin Euroopan unionin kaupunkeihin.** Sen mukaan jokaisesta kodista tulee näkyä vähintään kolme puuta, latvuspeitteisyyden tulee olla vähintään 30 prosenttia ja lähimpään viheralueeseen tulee olla enintään 300 metriä. Periaate ohjaa kaupunkikehitystä kohti ilmastoviisaita ja viihtyisiä elinympäristöjä.

3

PÄÄTTÄJÄ, RAKENNA PAREMPI TULEVAISUUS MYÖS TULEVILLE SUKUPOLVILLE!

Vuonna 2040 eurooppalaisessa asenneilmapiirissä on tapahtunut perustavanlaatuisen muutos: tulevien sukupolvien hyvinvoinnin turvaaminen koetaan moraalisena veloitteena. Kansalaiset ja päätöksentekijät välittävät paremman tulevaisuuden rakentamisesta myös sukupolville, joiden olemassaoloa emme vielä osaa kuvitella.

Tulevien sukupolvien oikeudet on kirjattu lakiin. Päätöksenteko on sidottu veloitteeseen turvata elämän edellytykset myös tulevaisuudessa. Euroopan unionin **tulevien sukupolvien komissaari ja jäsenvaltioiden tulevaisuusvaltuutetut** huolehtivat, että tämä periaate toteutuu käytännössä. **Nuorilla on merkittävä yhteiskunnallinen rooli** sekä äänestäjinä että päätöksentekijöinä. Tulevaisuuksista käydään aktiivista julkista keskustelua, ja kaikkien tulevaisuustoimijuus on vahvistunut.

Ympäristön ja luonnon kantokyky muodostavat reunaehdot kaikelle päätöksenteolle. Päästövähennysten välttämättömyys hyväksytään yhteiskunnassa laajasti. Päästöjä on vähennetty merkittävästi mutta hallitusti, jotta nyky-yhteiskuntien aiheuttamat riskit ja kustannukset eivät siirry tulevien sukupolvien kannettavaksi.

Muutos kohti kestävämpää tulevaisuutta vaatii investointeja, mutta ennakointi on sekä kansantaloudellisesti että inhimillisesti halvempaa kuin toimimattomuus.

VISIOON PÄÄSEMISEKSI:

- **Luodaan yhteinen suunta ylisukupolvisen oikeudenmukaisuuden toteutumiseksi.** Määritellään EU- ja kansallisen tason pitkän aikavälin tavoitteet hyvinvoinnin edistämiseksi sekä luontokadon ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi, joihin sitoudutaan päätöksenteossa ylivaalikautisesti.
- **Kehitetään ennakoinnin ja vaikutusarvioinnin malleja.** Näillä varmistetaan, ettei poliittisella päätöksenteolla heikennetä tulevien sukupolvien hyvinvointia tai toimintamahdollisuuksia.
- **Rakennetaan tulevaisuuslukutaitoa.** Vahvistetaan kykyä hahmottaa pitkän aikavälin vaikutuksia ja riskejä, jotta ihmisillä on taitoa kuvitella vaihtoehtoisia tulevaisuuksia sekä potentiaalia vaikuttaa niihin.

- **Vahvistetaan nuorten tulevaisuusvaltaa.** Lisätään nuorten äänestysaktiivisuutta, tuetaan nuoria ehdokkaita vaaleissa sekä vahvistetaan nuorten vaikutusmahdollisuuksia päätöksentekoprosesseissa.
- **Luodaan tulevien sukupolvien ilmastorahasto.** Ohjataan varoja ilmastorahastoon, jonka avulla voidaan tukea esimerkiksi vihreää siirtymää, sopeutumista tai osaamisen kehittämistä, jotta siirtymä on reilu myös tuleville sukupolville.

Haastamme jokaisen päättäjän pohtimaan, kuinka omalla toiminnalla voi vaikuttaa siihen, että elinkelpoinen planeetta säilyy nykyisille nuorille vuonna 2040 ja tuleville sukupolville tämän jälkeenkin.

NUORTEN ILMASTO- JA ENERGIAVISIO 2040

VISIOTYÖN OHJAUS

Saana Takamäki
Antti Regelin
Kaneli Seppänen
Daniela Karlsson

KIRJOITTAJAT

Vision työryhmä

TAITTO

Jenni Halonen
Mai Multimäki
Henna Heikkilä
Veera Hursti
Nelly Huima

GRAFIIKAT

Nelly Huima
Mai Multimäki (kansikuva)

PAINOTALO

Grano

KIITOKSET

Työryhmämme on visiotyön aikana kuullut asiantuntijaluentoja eri aihealueista. **Haluamme kiittää kaikkia mukana olleita** arvokkaasta asiantuntijuudesta ja sparrauksesta työmme tueksi. Erityiskiitokset osoitamme koordinaattoreillemme **Antille, Danielalle, Saanalle** ja **Kanelille** järkkymättömästä kannustuksestanne ja organisoinnistanne koko prosessin ajan, visiotyötä sponsoroineille organisaatioille sekä **Ville Niinistön** kabinetille nuorten näkökulmien kuuntelemisesta ja hyvästä yhteistyöstä.

Kiitos visiotyötä tukeneille asiantuntijoille ja organisaatioille!

Aalto yliopisto
Amnesty International
Demos Helsinki
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Energiateollisuus ry
Euroopan komissio
Fingrid
Greenpeace
Helsingin yliopisto
Ilmastopaneeli
Keskuskauppakamari
Kuntaliitto
Metsäteollisuus ry
Operaatio Arktis
Pohjolan Voima
Sitra
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Partiolaiset, Finlands Svenska Scouter
Teknologisteollisuus ry
Ulkopoliittinen instituutti
World Energy Council Finland

VISION KOORDINAATTORIT

Saana Takamäki

Future Energy
Leaders Finland
puheenjohtaja 2025

Antti Regelin

Nuorten ilmasto-
delegaatti 2024-2025

Kaneli Seppänen

EU Young Energy
Ambassador 2025

Daniela Karlsson

Future Energy
Leaders -jäsen

TYÖRYHMÄ

Henna Heikkilä

valtiotieteiden
maisteri

Niklas Rähä

oikeustieteen
opiskelija

Jenni Halonen

ympäristöalan
asiantuntija

Silvia Salmi

ympäristöekonomian
maisteriopiskelija

Sakari Bister

historian
maisteriopiskelija

Mai Multimäki

maisema-arkkitehtuurin
maisteriopiskelija

Lisa Ulvila

biotuotetekniikan maisteri

Iina Helenius

valtiotieteiden maisteri

TYÖRYHMÄ

Jenni Palukka
tuotantotalouden
maisteriopiskelija

Wilma Branders
energiatekniikan
diplomi-insinööri

Elina Nieminen
kauppätieteiden
maisteriopiskelija

Nelly Huima
tietojenkäsittelyn
opiskelija

Juho Mäki
tuotantotalouden
diplomi-insinööri

Veera Hursti
ympäristötekniikan
maisteriopiskelija

Antti Lehtonen
sähkötekniikan opiskelija

NUORTEN ILMASTO- JA ENERGIAVISIO

MIKÄ ON NUORTEN ILMASTO- JA ENERGIAVISIO 2040?

Nuorten ilmasto- ja energiavisio 2040 on poliittisesti sitoutumaton, nuorten laatima näkemys EU:n tulevaisuudesta. Sen on laatinut 15 eri taustoista tulevaa suomalaista nuorta yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa.

Kyseessä on poikkeuksellinen ja ainutlaatuinen hanke: visio on syntynyt täysin vapaaehtoisvoimin ilman erillistä rahoitusta. Prosessia on ollut mahdollistamassa joukko ilmasto- ja energia-alan ammattilaisia, ja sen ytimessä on halu luoda uusia näkökulmia aikana, jolloin niitä kipeästi tarvitaan.

Visio tuo päätöksentekoon pitkän aikavälin näkökulmaa ja haastaa tarkastelemaan politiikkaa yli vaalikausien. Sen tavoitteena on vahvistaa nuorten toimijuutta ja tarjota konkreettisia suuntaviivoja kestäväälle tulevaisuudelle.

Vision pääteemat ovat turvallisuus, vihreä siirtymä ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus. Vision läpileikkaavina arvoina toimivat tiedepohjaisuus, luovuus ja ylisukupolvinen oikeudenmukaisuus. Lisäksi kaiken päätöksenteon keskiössä tulisi olla EU:n arvojen kunnioittaminen.

